

V. П. Григорьев – Л. И. Колодяжная – Л. Л. Шестакова
Собственное имя в русской поэзии XX века
Словарь личных имен
 Москва: Издательский центр 'Азбуковник', 2005.

Rječnik¹ troje autora sadržava više od 3000 rječničkih natuknica, a kao izvori za Rječnik poslužila su djela desetero ruskih najutjecajnijih pjesnika 20. stoljeća: Annenskoga, Ahmatove, Bloka, Jesenjina, Kuzmina, Mandeljštama, Majakovskoga, Pasternaka, Hljebnikova, Cvetajevе. U nj su uključene sljedeće imenske skupine: a) imena stvarnih osoba – osobna imena, imena po ocu (očestva), prezimena, pseudonimi, nadimci; b) imena izmišljenih osoba; c) teonimi – imena bogova u politeističkim religijama; d) kultonimi – imena u vezi s monoteističkim religijama; e) inicijali i druge skraćene forme imena te f) imena čija prva slova čine redak akrostiha.

Kako u književnim tekstovima uz vlastita imena u službi osobnih imena dolaze i apelativi, u rječnik su uvršteni i takvi odapelativni onimi, npr. Car, Carica. Također je osobitost književnoumjetničkog stila da se neka osoba naziva nekolikim imenima, npr. Aleksij iz poezije M. Cvetajevе naziva se i Golubom, Djetetom i Sinom pa se u Rječniku nalaze sva četiri imena koja se odnose na jednu osobu.

U obradi imena nisu primijenjena ni opća leksikografska ni onomastička leksikografska načela jer je i svrha ovoga rječnika malo drukčija. Naime svrha je rječnika kulturološka, književnoumjetnička, tj. autori su željeli donijeti sva osobna imena u djelima navedenih pjesnika, a pritom je bilo važno objasniti npr. tko jest ili je bila osoba koja nosi određeno ime ako je riječ o imenu stvarne osobe. Naravno, i struktura rječničkog članka ovisi o namjeni rječnika. Tako se rječnički članak sastoji se od nekoliko zona. Počinje masno tiskanom natuknicom, zatim slijedi zona značenja u uglatim zagradama koja daje enciklopedijsku, lingvističku ili sličnu informaciju, nakon toga dolazi zona konteksta – pjesnički fragment ili dio posvete, epigrafa, zaglavlja i sl. te zona komentara, koja dolazi fakultativno u uglatim zagradama. Na kraju se nalazi zona sa šifrom.

Svaka od 3000 rječničkih natuknica skup je kronološki donesenih stihova, pa je moguće prosuđivati ritmiku konteksta u kojem se nalazi proučavana riječ i stilske vrijednosti epohe kojoj pjesništvo pripada. Uza sve citate dolaze šifre koje nam kazuju iz kojeg stiha kojega autora potječu, npr. *Ahm912*.

¹ *Vlastito ime u ruskom pjesništvu 20. stoljeća – Rječnik osobnih imena*

Rječnik *Sobstvennoe imja v ruskoj poezii XX veka – Slovar' ličnyh imen* djelo je kakva zasad nema u hrvatskoj kulturi. Kako pripomaže u analizi književnih djela te u raznim aspektima bavljenja književnošću, ali i cjelovitom kulturom jednog naroda, nadajmo se da neće proći mnogo vremena do predstavljanja i hrvatske književnojezične baštine kroz prizmu osobnih imena.

Ankica Čilaš Šimpraga